

VII.563.1.2019.PKR

Pan

Prezes Sądu Okręgowego

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga Pana _____ w sprawie podejrzenia naruszania tajemnicy korespondencji przez Sąd Okręgowy w _____, poprzez umieszczenie na kopertach zawierających przesyłki sądowe informacji o ich zawartości oraz wskazanie terminu rozprawy. W ocenie Skarżącego, w ten sposób dochodzi do naruszenia tajemnicy korespondencji poprzez stworzenie warunków umożliwiających poznanie treści korespondencji przez osoby trzecie.

Zgodnie z § 18 ust. 1 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. MS nr 5 poz. 22 ze zm.; dalej jako: zarządzenie o biurowości sądowej) pisma wysyłane przez sąd doręcza się adresatom w kopertach za potwierdzeniem odbioru, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1222) oraz do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 82 i 887). Potwierdzenie odbioru po doręczeniu pisma dołącza się bezzwłocznie do akt sprawy. Także elektroniczny formularz potwierdzenia odbioru, w razie

doręczenia adresatowi pisma w sposób wskazany w § 13a-13c rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym oraz § 11-13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism sądowych w postępowaniu karnym, podlega niezwłocznemu wydrukowaniu i dołączeniu do akt sprawy. Określenie rodzaju wysyłanego pisma na potwierdzeniu odbioru nie może zawierać żadnych informacji o jego treści merytorycznej (ust. 2).

Z załącznika do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1222) dowiadujemy się, iż na potwierdzeniu odbioru umieszcza się następujące informacje: datę, sygnaturę akt, rodzaj przesyłki oraz termin.

O ile umieszczenie na kopercie zawierającej pismo sądowe daty jego wysłania oraz sygnatury sprawy nie budzi zastrzeżeń, to już wskazanie rodzaju przesyłki oraz terminu rodzi wątpliwości. Z treści zarządzenia o biurowości sądowej nie wynika bowiem w jaki sposób należy określać rodzaj przesyłki oraz termin, ani co należy przez te pojęcia rozumieć. Niewątpliwym jest fakt, iż szczegółowe określenie na kopercie pism jakie znajdują się w środku poprzez wskazanie ich rodzaju: postanowienie, orzeczenie, zarządzenie oraz daty ich wydania stanowi istotną informację, albowiem nie tylko adresat, lecz również osoby zajmujące się doręczaniem przesyłek, uzyskują wiedzę o zawartości koperty. Informacja o rodzaju umieszczonych w przesyłce pism nie stanowi informacji merytorycznej, jednak może powodować u adresata obawy co do tego, iż osoby nieuprawnione dowiedzą się jakiej kategorii pisma znajdują się w przesyłce kierowanej do niego przez sąd.

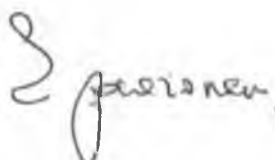
Należy również zwrócić uwagę na kwestię podania na kopercie, na której znajdują się dane adresata, dziennej daty terminu rozprawy. Informacja ta, może bowiem naruszać prawo do ochrony danych osobowych. Zważywszy na fakt, że wokandy sądowe są zanonimizowane na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych

oraz uchylecia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 4.05.2016 r. ze sprost.) i na podstawie ich lektury nie mozna uzyskac informacji o stronach postepowania, to wskutek podania takiej informacji na kopercie skierowanej do Skarzacego, nieuprawnione osoby mogly posiadac taka wiedze i uzyskac dostep do informacji, ktora nie powinna podlegac ujawnieniu. Nadto, watpliwie wydaje sie, aby Minister Sprawiedliwosci okreslajac wzor awiza, w rubryce termin - mial na myśli umieszczenia tam daty dziennej rozprawy.

W związku z powyższym, pozwolę sobie uprzejmie zwrócić uwagę Pana Prezesa na konstytucyjny standard zapewnienia wolności i ochrony tajemnicy komunikowania się, których ograniczenie może nastąpić jedynie w przypadkach określonych w ustawie i w sposób w niej określony (art. 49 Konstytucji RP).

Wolność komunikowania się polega zarówno na zakazie zmuszania adresatów do ujawnienia treści otrzymywanych przekazów, jak i na zakazie adresowanym do wszystkich innych podmiotów, łącznie z organami władzy publicznej, podejmowania prób poinformowania się o tych treściach bez zgody adresata. Co więcej, obejmuje również poufność co do faktu, że jest się w ogóle adresatem określonych przekazów. Jako wolność o charakterze osobistym, także ona potwierdza w szczególny sposób godność osoby ludzkiej, w tym wypadku zarówno nadawcy, jak i adresata. Albowiem również na adresatach korespondencji, w wielu sytuacjach, spoczywać będzie obowiązek zachowywania poufności, zwłaszcza gdyby ujawnianie treści stanowiło naruszenie prawnie chronionych interesów nadawców, a w szczególności ich prawa do prywatności (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II, wyd. II. Garlicki L. (red), Zubik M. (red), Lexonline.).

Z uwagi na powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.), proszę uprzejmie Pana Prezesa o wyjaśnienie na jakiej podstawie umieszczono na kopertach z przesyłkami sądowymi kierowanymi do Skarzacego informacje o terminie rozprawy oraz charakterze przesyłek znajdujących się wewnątrz koperty.

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich
Maciej Taborowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich